

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗПОДІЛУ СПАДЩИНИ МІЖ СПАДКОЄМЦЯМИ

Written by РОГОЗНИКОВА ДІАНА ІВАНІВНА, студентка 3 курсу, ДДУВС (м. Дніпро)
Friday, 13 May 2022 22:30

Спадщина у вигляді сукупності прав та обов'язків спадкодавця, з приводу яких виникають спадкові відносини, виступає досить специфічним об'єктом. На певному етапі динаміки спадкових правовідносин спадкоємці можуть здійснити розподіл спадщини між собою, що має наслідком припинення цих відносин і виникнення у спадкоємців права власності та інших прав на окремі об'єкти, що входили до складу спадщини і перейшли до них від спадкодавця. Крім того, цивільне законодавство України допускає проведення за певних умов перерозподіл спадщини, визначаючи його підстави та наслідки (ст. 1280 Цивільного кодексу України¹). Розподіл спадщини між спадкоємцями, його застосування на практиці породжує низку проблем, які потребують висвітлення, з урахуванням динаміки чинного законодавства та останніх тенденцій судової практики^[1, с.260]. Різниця між спадкуванням за правом представлення і спадковою трансмісією здійснюється за трьома критеріями. По-перше, спадкування за правом представлення має місце лише при спадкуванні за законом, при спадкуванні за заповітом спадкування за правом представлення не застосовується. Тоді як спадкова трансмісія має місце у разі спадкування як за законом, так і за заповітом. Про це свідчить той факт, що законодавець розташував норми, які регулюють спадкування за правом представлення (ст. 1266 ЦК) у главі, присвяченій спадкуванню за законом, тоді як у ст. 1276 ЦК прямо зазначається про можливість застосування спадкової трансмісії до спадкоємців як за законом, так і за заповітом. По-друге, за правом представлення право на спадщину мають внуки, правнуки та інші особи, чітко визначені законом. По-третє, слід мати на увазі часовий критерій, тобто право спадкування за правом представлення має місце лише тоді, коли спадкоємець за законом помирає до відкриття спадщини, тобто раніше смерті самого спадкодавця. Спадкова трансмісія настає у тих випадках, коли спадкоємець як за законом, так і за заповітом помер після відкриття спадщини та не встиг її прийняти ^[2, с. 328].

Перерозподіл спадщини являє собою повторний розподіл спадщини між спадкоємцями у випадку, коли після первісного її розподілу в натурі спадщина буде прийнята іншими спадкоємцями за письмовою згодою спадкоємців, які прийняли спадщину, або ж на підставі рішення суду про визначення додаткового строку для подання заяви про прийняття спадщини (частини 2, 3 ст. 1272 ЦК України) чи в інших випадках, коли певні обставини є підставою для перерозподілу спадщини. Як зазначається в науковій літературі, перерозподіл стосується спадщини, що вже розподілена між спадкоємцями. Слід виділити такі умови перерозподілу спадщини, які повинні бути наявні одночасно: 1) сплив строк для прийняття спадщини; 2) відбувся первісний розподіл спадщини. Суб'єктами перерозподілу спадщини можуть виступати виключно спадкоємці. Відповідно вимагати перерозподілу може спадкоємець, який прийняв спадщину після спливу строку для її прийняття або має право на перерозподіл з інших підстав. Якщо первісний розподіл спадщини не відбувся (спадкоємці прийняли спадщину, але не оформили свої спадкові права, а отже, свідоцтв про право на спадщину не отримали), не можна вести мову про її перерозподіл ^[3, с. 304].

Перелік способів перерозподілу спадщини є вичерпним і не може розширюватись. Підстав оспорювати правочини, за якими спадкоємці розпорядилися отриманим спадковим майном (за договором купівлі-продажу, міни, дарування або ж в інший спосіб, зокрема шляхом внесення до статутного капіталу господарського товариства), не вбачається. Спосіб розпорядження майном, його оплатний чи безоплатний характер у цьому разі значення не мають. Отже, немає підстав говорити про такий спосіб

ДЕЯКІ ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ РОЗПОДІЛУ СПАДЩИНИ МІЖ СПАДКОЄМЦЯМИ

Written by РОГОЗНИКОВА ДІАНА ІВАНІВНА, студентка 3 курсу, ДДУВС (м. Дніпро)
Friday, 13 May 2022 22:30

перерозподілу, як визнання недійсними правочинів щодо спадкового майна.

Список використаної літератури:

1. Венедіктова І.В. Методологічні засади охоронюваних законом інтересів у приватному праві. 2011. 260 с.
2. Кухарев О.Є. Спадкове право України: навч.-практ. посіб. 2013. 328 с.
3. Ромовська З.В. Українське цивільне право. Спадкове право. 2013. 304 с.